



Beliefs in Terms of the Benefits and Barriers of Participating in Adult Day Care Centers in Tehran in 2022

Nahid Taherian¹, Jamileh Abolghasemi², Roghayeh Nouri³,
Mansoureh Jamshidimanesh⁴, Tahereh Dehdari^{5*}

1- School of Health, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

2- School of Health, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

3-School of Health, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

4-School of Nursing and Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

5- Health Promotion Research Center, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Corresponding author: Tahereh Dehdari, Health Promotion Research Center, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Email: dehdari.t@iums.ac.ir

Received: 30 April 2023

Accepted: 10 June 2023

Abstract

Introduction: Adult day services are one of the more popular long-term care options for older adults. The aim of this study was to determine the beliefs of the elderly regarding the perceived benefits and barriers of participation in adult day care centers in Tehran.

Methods: In this cross-sectional study (descriptive-analytical type), 194 older adults who referred to adult day care centers were selected by consensus method. The data was collected by a research-made questionnaire. Finally, the data was analyzed by SPSS software and t-test, Pearson correlation coefficient and one-way ANOVA tests.

Results: The average age of the elderly studied was 74.9 years ($SD=7.25$). The mean scores of the perceived barriers and perceived benefits to participation in centers were 57.66 ($SD=10.59$) and 71.35 ($SD=11.82$) respectively. The majority of the elderly believed that participating in centers had some benefits such as receiving positive feelings from the center personnel, increasing physical strength and strengthening muscles by doing sports in the center and using the experiences of people similar to them. The lack of time to attend the center regularly, the low quality of services during to COVID-19 pandemic and the problems of transportation from home to the center were recognized as barriers to participating in adult day care centers. Illiterate participants had more perceived advantages than participants with university education degree ($P=0.047$). Single participants had more advantages for participating in centers than married participants ($P<0.001$). In addition, unemployed participants (currently) had fewer barriers to participate in adult day care centers than employed participants ($P<0.001$).

Conclusions: According to the advantages of these centers, periodic identification of the perceived barriers of the participation in these centers and try to remove them may help to increase the physical, social and psychological health of this group as well as their caregivers.

Key words: Adult day care centers; barriers; benefits; perception.



بررسی باورهای سالمندان در خصوص منافع و موانع در ک شده حضور در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان در شهر تهران در سال ۱۴۰۱^۵

ناهید طاهریان^۱، جمیله ابوالقاسمی^۲، رقیه نوری^۳، منصوره جمشیدی منش^۴، طاهره دهداری^۵

- دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
- دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
- دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
- دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
- مرکز تحقیقات ارتقای سلامت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

نویسنده مسئول: طاهره دهداری، مرکز تحقیقات ارتقای سلامت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
ایمیل: dehdari.t@iums.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۳/۲۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۲/۱۰

چکیده

مقدمه: خدمات مراقبت روزانه بزرگسالان یکی از محبوب‌ترین گزینه‌های مراقبت طولانی‌مدت برای سالمندان محسوب می‌شوند. هدف مطالعه حاضر، تعیین باورهای سالمندان در خصوص منافع و موانع در ک شده حضور در این مراکز بود. **روشن کار:** مطالعه حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی می‌باشد، که بر روی ۱۹۴ نفر سالمند بالای ۶۰ سال مراجعه کننده به مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان انجام شد. داده‌ها توسط پرسشنامه‌های محقق ساخته جمع آوری و توسط نرم افزار SPSS و آزمون‌های تی مستقل، همبستگی پیرسون و تحلیل واریانس یک طرفه تحلیل شدند.

یافته‌ها: میانگین سن سالمندان ۷۴/۹ سال (با انحراف معیار ۷/۲۵) بود. میانگین نمرات موانع و منافع در ک شده شرکت کنندگان به ترتیب ۵۷/۶۶ (با انحراف معیار ۱۰/۵۹) و ۷۱/۳۵ (با انحراف معیار ۱۱/۸۲) بود. از نظر اکثربیت سالمندان شرکت در این مراکز، منافعی مانند دریافت احساسات مثبت از پرسنل مرکز، افزایش توان بدنی و تقویت عضلات با انجام ورزش‌ها در مرکز و استفاده از تجارت افراد شبیه به خود آنها را به همراه دارد. نبود وقت برای حضور در مرکز به صورت منظم، کاهش کیفیت خدمات در دوران همه گیری کووید-۱۹ و مشکلات حمل و نقل از منزل تا مرکز، از جمله موانع در ک شده برای شرکت در مراکز شناخته شدند. سالمندان بی سواد، منافع در ک شده بیشتری از شرکت در این مراکز، نسبت به سالمندان دارای سواد دانشگاهی داشتند ($P=0/۰۴۷$). سالمندان مجرد نیز منافع در ک شده بیشتری، نسبت به سالمندان متاهل گزارش کردند ($P<0/۰۰۱$). افراد غیر شاغل، موانع در ک شده کمتری نسبت به افراد شاغل، برای شرکت در این مراکز داشتند ($P<0/۰۰۱$).

نتیجه گیری: با توجه به مزایای این مراکز، بررسی دوره ای موانع در ک شده سالمندان در این مراکز به رفع آنها کمک کرده و می‌تواند به افزایش سلامت جسمانی، اجتماعی و روانشناختی این گروه و همچنین مراقبین آنها، کمک نماید.

کلیدواژه‌ها: مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، موانع، منافع، ادراک.

ناهید طاهریان و همکاران

درمان های ارزیابی و توانبخشی، مشاوره و ارتقای سطح کیفی زندگی و فعالیت های فرهنگی، مذهبی و ورزشی (۹). بررسی های متعدد شان داده اند که ارائه خدمات مراقبت روزانه، روش مناسبی برای بهبود روابط اجتماعی، کیفیت زندگی، افزایش حرکت، شادی و امید به زندگی و نیز کاهش افسردگی سالمدنان است (۱۰،۱۱). این خدمات می توانند ورود غیرضروری سالمدنان به مراکز شبانه روزی را به تأخیر انداخته و یا از آن جلوگیری نمایند (۱۲). آسید علی و همکاران در سال ۱۳۹۸ در یک مطالعه، به مرور مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان در جهان و ایران پرداختند و نشان دادند که اکثر مراکز روزانه بزرگسالان در ایالات متحده مالکیت خصوصی دارند، در حالی که در کشورهایی مانند بحرین و بریتانیا، دولتی هستند. از سوی دیگر، مراکزی در بریتانیا دارای سیستم های مراقبتی یکپارچه هستند که از خیریه و حمایت های داوطلبانه سازمان های غیردولتی به عنوان منابع مالی خود استفاده می کنند (۱۳). از نظر مالی، مراکز مراقبت از سالمدنان در بحرین کاملاً به دولت وابسته هستند. در ایران، مدل ترکیبی بیشتر با منبع تامین مالی خصوصی دولتی استفاده می شود. سازمان های دولتی مانند سازمان بهزیستی از این مراکز حمایت می کنند. ضمناً آنان بیان نمودند که یکی از مهم ترین مشکلات این مراکز در ایران، سیستم حمل و نقل آنهاست. آنها نتیجه گرفتند که به دلیل روند سریع پیری در ایران و تبدیل از خانواده مشترک به خانواده هسته ای، سالمدنان ایرانی در معرض تنها یی، انتزوا و طرد اجتماعی قرار دارند. در این راستا برنامه های اجتماع محور مانند مراکز روزانه با تمرکز بر خانواده ها و حمایت از آن ها، برنامه های مناسبی برای کمک به پیشگیری از انتزوای اجتماعی و طرد سالمدنان به نظر می رسد (۷).

با توجه به روند رو به رشد جمعیت سالمدنان در ایران و از طرفی با توجه به عدم تاییل سالمدنان به سکونت در مراکز شبانه روزی مراقبت از سالمدنان و تاثیرات مخرب آن، نیاز به ارائه خدمات و مراقبت های متنوع مانند مراکز روزانه مراقبتی ضرورت می یابد. در سطح دنیا، مطالعات چندی در خصوص مزایای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان انجام شده است. به عنوان مثال، نتایج برخی از مطالعات انجام شده نشان می دهد که حضور در مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان دارای تأثیر مثبتی بر سلامت روانی، زندگی اجتماعی، عملکرد فیزیکی و کیفیت زندگی سالمدنان است (۱۴،۱۵). به عنوان مثال، Naruse و همکاران در یک مطالعه نتیجه گرفتند که مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان،

مقدمه

با آغاز هزاره سوم، پدیده پیری جمعیت بیش از پیش به موضوعی جهانی تبدیل شده است (۱). جمعیت جهان رو به سالمدنی است. بر اساس مطالعات اپیدمیولوژیک، ۱۱ درصد از جمعیت جهان بالای ۶۰ سال، سن دارند (۲). در کل دنیا، بین سال های ۱۹۵۰ و ۲۰۲۰، جمعیت سالمدنان بیش از ۵ برابر شده (۳) و پیش بینی می شود تا ۲۰۵۰، تعداد افراد سالخورد در کشورهای در حال توسعه یافته، در مقایسه با ۷۱ درصد افزایش در کشورهای توسعه یافته، ۲۵۰ درصد افزایش یابد. در حال حاضر، کشورهای توسعه یافته، سالخورد ترین نمودار جمعیت را دارند، این در حالی است که سریع ترین رشد سالخوردگی جمعیت، در کشورهای در حال توسعه اتفاق می افتد (۴).

در ایران، شدت رشد جمعیت سالمدنی بیشتر از سطح جهانی (بیش از ۶ برابر) است. بدیهی است که این امر توجه کاهش میزان مرگ و میری است که منجر شد تا امید زندگی در بدو تولد از حدود ۳۷/۵ سال، در سال ۱۳۳۵ به ۷۴/۲ سال، در سال ۱۳۹۵ افزایش یابد. هرچند که بخش عمده ای از افزایش امید زندگی مربوط به کاهش مرگ و میر کودکان بود، اما دستاوردهای پژوهشی، بهداشتی و افزایش سطح دانش و آگاهی عمومی نسبت به مسائل بهداشتی منجر شد تا مرگ و میر بزرگسالان نیز کاهش چشمگیری یابد (۳). شایان ذکر است که این زندگی طولانی تر، همیشه به این معنا نیست که فرد در سال های بعد نیز کیفیت زندگی بهتر یا خوبی خواهد داشت (۵)، چرا که سالمدنی، با تجمیع تریجی انواع مختلف آسیب های سلولی و مولکولی همراه است و در طول زمان این آسیب ها باعث کاهش عمومی ظرفیت و توانایی افراد می شود (۶).

با توجه به روند رو به رشد جمعیت سالمدنان در سال های اخیر، یکی از مشکلات بزرگ کشورهای جهان، مراقبت از تعداد روزافزون افراد سالخورد است. ارائه مراقبت های روزانه بزرگسالان، بیش از سه دهه قبل، به عنوان یکی از روش های جایگزین مراقبت های سازمانی و رسمی از سالمدنان معرفی شد (۷). مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، مراقبت نیمه وقتی است که در قالب گروه ارائه می شود. این خدمات برای افرادی که نمی توانند حتی برای مدت کوتاهی در خانه تنها بمانند، بسیار مناسب بوده و علاوه بر ایجاد محیطی امن و سالم برای مراقبت، خدمات متعددی را به سالمدنان ارائه می دهد (۸). برخی از خدماتی که در این مراکز روزانه ارائه می شود عبارتند از مراقبت های شخصی،

مطالعه حاضر، سالمندانی که به هر دلیلی، توان پاسخگویی به سوالات مطالعه را نداشتند، از مطالعه خارج می‌شدند. موافق نمونه‌ها جهت ورود به طالعه اخذ می‌شد. به سالمندان در جهت محترمانه بودن اطلاعات و بی‌نام بودن پرسشنامه‌ها اطمینان داده شد. ضمناً مطالعه حاضر دارای گواهی اخلاق از کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی ایران (IR.IUMS.REC.1401.550) است.

برای جمع آوری اطلاعات، از پرسشنامه محقق ساخته در زمینه منافع و موانع درک شده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان استفاده شد. سئوالات اولیه پرسشنامه با توجه به مروری بر متون و مصاحبه با ۱۰ سالمند شرکت کننده در این مراکز و کارشناسان متخصص در مبحث سالمندی و مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان طراحی شد. سپس، اعتبار و پایایی سئوالات طی مراحل زیر بررسی شد. در ابتدا، به سنجش روایی محتوایی کمی و کیفی سئوالات پرسشنامه موانع و منافع شرکت در مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان پرداخته شد. در این مرحله، بر اساس نظرات پانل متخصصان (متشكل از ۱۰ نفر متخصص در رشته های سالمندی و آموزش بهداشت)، ۱۲ سئوال از موانع درک شده و ۷ سئوال از منافع درک شده که دارای نسبت روایی محتوایی کمتر از ۶۲٪ و شاخص روایی محتوایی کمتر از ۷۹٪ بودند، حذف شدند. چند سئوال نیز ویرایش شدند. در کل، در این مرحله، ۱۹ سوال از منافع درک شده و ۱۷ سئوال از موانع درک شده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان باقی ماندند. در گام بعدی، به سنجش روایی صوری کمی و کیفی سئوالات پرسشنامه موانع و منافع شرکت در مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان پرداخته شد. در این گام، ضریب تاثیر سوالات پرسشنامه، با مصاحبه با ۵ سالمند سنجیده شد. در این قسمت، سئوالات دارای ضریب تاثیر کمتر از ۱/۵ حذف شد. در کل، ۲ سوال از منافع درک شده (شامل «در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، مشکلات جسمانی و روانشناختی من توسط پرسنل مرکز مشخص می‌شوند») و «شرکت من در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، باعث می‌شود خانواده‌ام در منزل کمی استراحت کنند») و ۲ سئوال از موانع درک شده (شامل «در ساعات حضور در مرکز، برای انجام امور و فعالیت‌های منزل، دچار مشکل می‌شوم») و «من، به زبان فارسی تسلط زیادی ندارم و صحبت‌های مربی و مراقبین مرکز را به خوبی متوجه نمی‌شوم») که دارای ضریب تاثیر کمتر از ۱/۵ بودند، حذف شدند. تا این قست از کار، ۱۷ سئوال برای منافع درک شده و ۱۵ سوال برای موانع درک شده باقی ماندند. در گام بعدی به سنجش

مکانی امن برای تعامل فراهم می‌کنند و استفاده از آنها باید برای ایجاد جامعه‌ای سازگار با معلولیت و سن تشویق شود (۱۶). Ching-Teng در یک مطالعه نشان داد که انجام برخی از بازی‌ها در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان می‌تواند تاثیرات مفیدی بر عملکرد شناختی سالمندان شرکت کننده در این مراکز داشته باشد (۱۷). در یک مطالعه کیفی انجام شده در ژاپن نشان داده شد که ۴ مولفه مشارکت اجتماعی، بهداشت و سلامت، ورزش و عادات غذایی و حمایت خانواده، از تجارب افراد شرکت کننده در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان بود (۱۸). Duncan و همکاران نیز گزارش کردند که شرکت سالمندان در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان می‌تواند سبب افزایش اعتماد به نفس مراقبان آنها برای ارائه مراقبت شود. ضمناً، شرکت در این مراکز، وابستگی افراد مراقبت کننده به مراقب را کاهش می‌دهد (۱۹).

با وجود گذشت چندین سال از تاسیس مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان در ایران، مطالعات محدودی در خصوص مزیت‌های و موانع حضور سالمندان در این مراکز انجام شده است. با توجه به اهمیت مساله نیازمنجی برای شناخت دوره‌ای موانع حضور سالمندان در این مراکز به منظور اقدام در جهت برطرف نمودن آنها و همچنین بررسی تجارب مثبت و دیدگاه‌های آنها جهت مقاعده‌سازی تصمیم گیران، سالمندان و خانواده‌های آنها برای شرکت در این مراکز، در مطالعه حاضر، به تعیین دیدگاه سالمندان مراجعه کننده به این مراکز در خصوص مزایا و موانع حضور در این مراکز واقع در شهر تهران در سال ۱۴۰۱ پرداخته شد.

روش کار

این مطالعه مقطعی (از نوع توصیفی-تحلیلی) در سال ۱۴۰۱ بر سالمندان بالای ۶۰ سال مراجعه کننده به یکی از ۳ مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان شهر تهران (قادسک، آرمان شایان و یاس) انجام شد.

نمونه گیری به صورت سرشماری انجام شد. کل نمونه های دارای شرایط ورود به مطالعه در این مراکز، ۲۳۷ نفر بود. از این تعداد، ۱۹۴ حاضر به شرکت در مطالعه شدند. معیارهای ورود به مطالعه عبارت بودند از: سن بالای ۶۰ سال، سابقه حضور به مدت حداقل ۳ ماه مستمر در یکی از ۳ مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان در شهر تهران (قادسک، آرمان شایان و یاس). ضمناً روال کار در این مراکز بدین صورت است که قبل از پذیرش یک سالمند، تست وضعیت شناختی برای وی انجام می‌شود. سالمندان دارای آزادیم و دماس شدید در این مراکز پذیرش نمی‌شوند. در

ناهید طاهریان و همکاران

بررسی وجود اختلاف بین میانگین موانع یا منافع در کشده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان بر حسب سطوح مختلف متغیرهای دموگرافیک کیفی چندحالته (مانند سطح تحصیلات) استفاده شد. برای بررسی وجود اختلاف بین میانگین موانع یا منافع در کشده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان با متغیرهای دموگرافیک کیفی دوچاله مانند جنسیت، از آزمون تی مستقل استفاده شد. برای بررسی همبستگی بین میانگین موانع یا منافع در کشده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان با متغیرهای دموگرافی کمی مانند سن نیز از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. سطح معنی داری برای کلیه آزمون ها، کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد. از آنجا که پرسشنامه ها توسط محقق با روش مصاحبه برای سالمدان تکمیل می شدند، سالمدان به کلیه سوالات پرسشنامه ها پاسخ دادند و مقادیر گمشده وجود نداشت.

یافته ها

میانگین سن سالمدان مورد مطالعه ۷۴/۹ سال با انحراف معیار ۷/۲۵ بود. میانگین تعداد فرزندان آنها ۳/۵ با انحراف معیار ۱/۴۹ بود. سایر اطلاعات دموگرافیک و ارتباط آنها با میانگین نمره موانع و منافع در کشده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان در جدول ۱ آورده شده است.

میزان پایایی سوالات پرسشنامه ها پرداخته شد. برای سنجش پایایی سئوالات پرسشنامه ها، از روش آزمون مجدد با فاصله ۲ هفته (با ۳۰ نمونه) برای بررسی ثبات زمانی پرسشنامه منافع و موانع در کشده استفاده شد. نتایج ضریب همبستگی درون رده ای برای پرسشنامه منافع در کشده همبستگی درون رده ای برای پرسشنامه موانع در کشده برابر $p < 0.001$ و برای پرسشنامه موانع در کشده برابر $p < 0.001$ بود که قابل پذیرش بود. در نهایت، پرسشنامه نهایی دارای ۱۷ سؤال برای منافع در کشده و ۱۵ سؤال برای موانع در کشده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان بود. مقیاس پاسخ دهنده سئوالات طیف لیکرت از کاملاً موافق (نموده ۵) تا کاملاً مخالف (نموده ۱) بود. با چند سؤال نیز اطلاعات دموگرافیک نمونه های مورد مطالعه بررسی شد. پرسشنامه ها با روش مصاحبه، توسط یکی از محققان مطالعه حاضر تکمیل شدند. مکان انجام مصاحبه ها در مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان بود. مدت زمان تکمیل هر پرسشنامه حدود ۱۵ تا ۲۰ دقیقه به طول می انجامید.

پس از جمع آوری اطلاعات، داده ها توسط نرم افزار SPSS (نسخه ۲۱) تحلیل شدند. ابتدا با استفاده از آزمون کولموگروف - اسمیرنف و گراف ها، نرمال بودن توزیع داده های کمی بررسی شد. سپس از شاخص های توصیفی استفاده گردید. از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه برای

جدول ۱. اطلاعات دموگرافیک نمونه های مورد مطالعه (n=۱۹۴)

متغیر	گروه	تعداد	درصد	ارتباط با منافع در کشده	ارتباط با موانع در کشده	t=۱/۶۱ P=.۱۰۸	t=۴/۴۴ P<.۰۰۱	۶۴/۹
جنسیت	زن	۱۲۶	۶۴/۹					
	مرد	۶۸	۳۵/۱					
وضعیت ازدواج (مجرد، متاهل)	بلی	۱۶۷	۸۶/۱					
	خیر	۲۷	۱۳/۹					
سطح تحصیلات	بی سواد	۲۴	۱۲/۴					
	ابتدایی	۴۷	۲۴/۲					
وضعيت شغلی (در حال حاضر)	راهنمایی	۵۰	۲۵/۸					
	دبیر	۴۸	۲۴/۷					
	دانشگاه	۲۵	۱۲/۹					
وضعیت شغلی (در حال حاضر)	شاغل	۴	۲/۱					
	غیر شاغل	۱۹۰	۹۷/۹					

بزرگسالان ذکر شده است.

در جداول ۲ و ۳ به ترتیب، تعداد و درصد پاسخ های افراد به سوالات منافع و موانع شرکت در مراکز مراقبت روزانه

جدول ۲. تعداد و درصد پاسخ‌های افراد به سوالات منافع درک شده شرکت در مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان

کاملاً موافق											
نه مخالف و نه موافق											
مخالفم											
کاملاً مخالفم	کاملاً موافق	درصد	تعداد								
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
۲/۱	۴	۲/۶	۵	۱۳/۹	۲۷	۲۷/۳	۵۳	۵۴/۱	۱۰۵	۱۰۵	در مرکز روزانه مراقبت بزرگسالان، اوقات فراغتم پر می‌شود
۲/۱	۴	۴/۱	۸	۱۴/۹	۲۹	۲۲/۷	۴۴	۵۶/۲	۱۰۹	۱۰۹	شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، سبب کاهش تنهایی ام می‌شود
۰/۵	۱	۵/۲	۱۰	۱۵/۵	۳۰	۱۸/۰	۳۵	۶۰/۸	۱۱۸	۱۱۸	با شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، دوستان جدیدی پیدا می‌کنم
۱/۰	۲	۳/۱	۶	۱۸/۶	۳۶	۲۴/۲	۴۷	۵۳/۱	۱۰۳	۱۰۳	وقتی در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان شرکت می‌کنم، احساس می‌کنم یک هدف دارم
۰/۵	۱	۲/۶	۵	۱۴/۴	۲۸	۲۰/۱	۳۹	۶۲/۴	۱۲۱	۱۲۱	در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، فعالیت‌های مورد علاقه ام (مانند نقاشی، موسیقی و غیره) را انجام می‌دهم
۰/۵	۱	۲/۶	۵	۱۶/۵	۳۲	۱۹/۱	۳۷	۶۱/۳	۱۱۹	۱۱۹	یادگیری مطالب جدید در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان می‌تواند منجر به تقویت حافظه من شود
۱/۰	۲	۱/۰	۲	۹/۳	۱۸	۱۶/۰	۳۱	۷۲/۷	۱۴۱	۱۴۱	با انجام ورزش در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، توان بدنی و قدرت عضلاتم بیشتر می‌شود
۰/۵	۱	۳/۱	۶	۹/۸	۱۹	۲۰/۱	۳۹	۶۶/۵	۱۲۹	۱۲۹	با شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، احساس خوشحالی و نشاط بیشتری می‌کنم
۱/۰	۲	۲/۶	۵	۲۲/۲	۴۳	۲۴/۷	۴۸	۴۹/۵	۹۶	۹۶	شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، اعتماد به نفسم را افزایش می‌دهد
۳۰/۹	۶۰	۶/۷	۱۳	۳۲/۰	۶۲	۱۳/۴	۲۶	۱۷/۰	۳۳	۳۳	در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، هنگام نیاز به درمان‌های اورژانسی، به موقع درمان و پیگیری می‌شوم
۲/۱	۴	۳/۱	۶	۱۹/۱	۳۷	۲۴/۷	۴۸	۵۱/۰	۹۹	۹۹	با شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، احساس استقلال بیشتری می‌کنم
۳/۶	۷	۳/۶	۷	۱۰/۸	۲۱	۱۹/۶	۳۸	۶۲/۴	۱۲۱	۱۲۱	شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، استرس و افسردگی مرا کاهش می‌دهد
۱/۵	۳	۳/۶	۷	۲۱/۱	۴۱	۲۲/۲	۴۳	۵۱/۵	۱۰۰	۱۰۰	در مرکز مراقبت روزانه سالمندان، کار گروهی با سالمندان دیگر را تجربه می‌کنم
۱/۵	۳	۰/۵	۱	۵/۲	۱۰	۱۴/۴	۲۸	۷۸/۴	۱۵۲	۱۵۲	در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، احساسات مثبت از پرسنل مرکز دریافت می‌کنم
۲۵/۸	۵۰	۶/۲	۱۲	۲۴/۷	۴۸	۸/۲	۱۶	۳۵/۱	۶۸	۶۸	شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، باعث می‌شود که شب‌ها راحت‌تر بخوابم
۳/۶	۷	۲/۶	۵	۱۸/۶	۳۶	۲۰/۱	۳۹	۵۵/۲	۱۰۷	۱۰۷	در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، در فعالیت‌های اجتماعی (مانند جشن تولد، گردش دسته جمعی و غیره) شرکت می‌کنم
۱/۵	۳	۱/۰	۲	۹/۳	۱۸	۱۷/۰	۳۳	۷۱/۱	۱۲۸	۱۲۸	در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، از تجارت افراد شبیه به خودم استفاده می‌کنم

ناهید طاهریان و همکاران

جدول ۳. تعداد و درصد پاسخ‌های افراد به سوالات موضع درک شده شرکت در مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان

	تعداد درصد	کاملاً مخالف		مخالفم		نه مخالف و نه موافق		موافقم		کاملاً موافقم		در سطح شهر، تعداد مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، کم است
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
۲/۱	۴	۰	۰	۳۱/۴	۶۱	۷/۲	۱۴	۵۹/۳	۱۱۵			
۲۷/۸	۵۴	۳/۶	۷	۸/۲	۱۶	۶/۲	۱۲	۵۴/۱	۱۰۵			
۲۲/۷	۴۴	۳/۱	۶	۲۱/۶	۴۲	۷/۷	۱۵	۴۴/۸	۸۷			
۱۳/۹	۲۷	۲/۱	۴	۱۸/۶	۳۶	۶/۷	۱۳	۵۸/۸	۱۱۴	مشکلات جسمانی من نمی‌گذارد در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، به صورت منظم شرکت کنم		
۲۲/۲	۴۳	۸/۲	۱۶	۳۵/۱	۶۸	۶/۷	۱۳	۲۷/۸	۵۴	ساعت کار مراکز مراقبت، کوتاه است		
۴۶/۹	۹۱	۸/۲	۱۶	۲۱/۱	۴۱	۴/۶	۹	۱۹/۱	۳۷	در مرکز، حس ناخوشایندی از دین افراد معلول و ناتوان دارم		
۳۹/۷	۷۷	۵/۲	۱۰	۱۲/۹	۲۵	۷/۷	۱۵	۳۴/۵	۶۷	خانواده‌ام، برای شرکت در این مراکز، مرا حمایت و همراهی نمی‌کنند		
۵/۲	۱۰	۲/۶	۵	۲۱/۶	۴۲	۱۴/۹	۲۹	۵۵/۷	۱۰۸	کلاس‌های مرکز، صبح‌ها (معمولًاً ساعت ۸) خیلی زود شروع می‌شوند		
۸/۸	۱۷	۲/۱	۴	۱۸/۰	۲۵	۱۲/۴	۲۴	۵۸/۸	۱۱۴	بین فعالیت‌های مرکز با سطح سواد و توانایی‌های مختلف سالمندان همخوانی و تطبیق وجود ندارد		
۱۷/۰	۳۳	۲/۱	۴	۱۰/۳	۲۰	۴/۶	۹	۶۶/۰	۱۲۸	رفت و آمد (حمل و نقل) از منزل تا مرکز مراقبت روزانه سالمندان، برایم سخت است		
۲/۱	۴	۱/۰	۲	۲۷/۳	۵۳	۹/۸	۱۹	۵۹/۸	۱۱۶	مردم، از وجود مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان و فعالیت‌های آنها آگاهی ندارند		
۴/۶	۹	۰/۵	۱	۱۳/۹	۲۷	۹/۳	۱۸	۷۱/۶	۱۳۹	کیفیت خدمات ارائه شده در مرکز روزانه مراقبت از سالمندان، در طول دوران همه گیری کرونا کاهش یافت		
۲/۱	۴	۱/۰	۲	۲۷/۳	۵۳	۹/۸	۱۹	۵۹/۸	۱۱۶	پرسنل مرکز، بخوبی خوبی با سالمندان ندارند		
۸/۸	۱۷	۰/۵	۱	۸/۲	۱۶	۱۰/۳	۲۰	۷۲/۲	۱۴۰	برای حضور در مرکز به صورت منظم، وقت ندارم		
۲/۱	۴	۱۶/۵	۳۲	۱۵/۵	۳۰	۸/۸	۱۷	۵۷/۲	۱۱۱	حمایت دولتی، برای شرکت سالمندان در مراکز روزانه، وجود ندارد		

بر اساس نتایج آزمون تی مستقل، منافع درک شده شرکت در مراکز روزانه مراقبت بزرگسالان در زنان، بیشتر از مردان بود. همچنین بر اساس نتایج آزمون تحلیل واریانس یک طرفه، تفاوت معنی داری بین نمره منافع درک شده بر حسب سطوح متغیر وضعیت تحصیلات، وجود داشت. در همین راستا، نتایج آزمون تعقیبی توکی نشان داد که تفاوت معنی داری بین میانگین امتیازات منافع درک شده در افراد بی سواد و سالمندان با تحصیلات دانشگاهی، وجود داشت ($P=0.047$). در جداول ۲ و ۳ به ترتیب، فراوانی مطلق و نسبی پاسخ‌های افراد به سوالات منافع درک شده و موضع

نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که بین سن و تعداد فرزندان و میانگین نمره موضع درک شده ($P=0.766$) و منافع درک شده ($T=0.01$, $P=0.805$) و منافع درک شده ($T=-0.02$) شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، همبستگی معناداری وجود ندارد. نتایج آزمون تی مستقل نشان داد که سالمندان مجرد، منافع درک شده بیشتری برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، نسبت به افراد متاهل قائل بودند ($P<0.001$) و سالمندان شاغل، موضع درک شده بیشتری برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، نسبت به افراد غیر شاغل داشتند ($P<0.001$).

موانع و منافع درک شده از شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان آورده شده است.

درک شده جهت شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان آورده شده است.

در جدول ۴، میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره

جدول ۴. میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره موافع و منافع درک شده از شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان

حداکثر نمره کسب شده	حداقل نمره کسب شده	میانگین	انحراف معیار
۲۵	۲۵	۷۵	۱۰/۵۹
۳۰	۳۰	۸۵	۱۱/۸۲

نمودن انجام فعالیت های فیزیکی در مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان خواهد توانست علاوه بر فعل و سالم نگه داشتن سالمندان، باعث افزایش سلامت روانی و جسمی آنان شده و کمک نماید تا به طور مستقل، به زندگی ادامه دهد. در این مطالعه، استفاده از تجربه افراد شبهی به خود، به عنوان یکی از منافع شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، معرفی شد. درک از پیری، معیاری برای رضایت هر فرد از سالمندی خودش و بازتابی از تطابق فرد با تغییرات مرتبط با این دوران است (۲۴). متناسبانه، برخی از سالمندان، درک درست و خوشایندی از پیدیده پیری ندارند و به همین خاطر، قادر به تجربه دوران سالمندی شاد و رضایت بخشی نخواهند بود (۲۵). مطالعه حاضر نشان داد که یکی از عوامل مهمی که می تواند در شرکت افراد در مراکز مراقبت روزانه دخیل باشد، حضور افراد شبهی به خود و شنیدن و استفاده از تجربه آنها است. در همین راسته، نتایج مطالعه اورلانا نشان داد که یکی از مزیت های مهم حضور در مراکز مراقبتی روزانه، مشارکت اجتماعی است که به افراد کمک می کند تا دید بهتری از توانایی های خود پیدا کرده و به تبع آن، اعتماد به نفس و رضایت بیشتری داشته باشند (۸). می توان چنین استنباط نمود که شرکت در تعاملات اجتماعی، قرار گرفتن در کنار سایر سالمندان و انتقال تجرب خود با دیگران از عواملی است که می تواند در افزایش حس خوشایند سالمند بودن، تاثیر گذار باشد. لذا، فراهم آوردن شرایط لازم برای گرد هم آوردن سالمندان و صحبت در مورد تجرب مثبت و منفی خود و به اشتراک گذاشتن راهبردهای مورد استفاده جهت مقابله مثبت با مشکلات سالمندی، با انجام فعالیت ها و بحث های گروهی می تواند سبب افزایش منافع درک شده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان گردد. شرکت کنندگان در مطالعه حاضر، بیان می کردند که مجموعه ای از موافع برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه

بحث

سالمندان گروهی حساس تلقی می شوند که در خور احترام و توجه هستند و بی شک ارائه خدمات محترمانه در صورتی محقق می شود که ارائه دهنده این خدمات، نگرش و احساس مثبتی به مددجویان خود داشته باشند (۲۰). از این رو، دریافت حس مثبت از جانب کارکنان، برای آنها بسیار با اهمیت تلقی می شود. در این مطالعه، شرکت کنندگان اذعان داشتند که دریافت احساسات مثبت از کارکنان مراکز مراقبت روزانه سالمندان، از جمله منافع استفاده از خدمات این مراکز مراقبتی محسوب می شود. با توجه به این یافته، پیشنهاد می شود در استخدام کارکنان مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، نهایت حساسیت و دقت انجام گردد. چرا که کارکنان ماهر، متخصص و علاقه مند در زمینه مراقبت سالمندان می توانند به نحو موثرتری به نیازهای جسمی، روانی و عاطفی سالمندان پاسخ داده و در نهایت، میزان رضایت سالمندان از شرکت در این مراکز را افزایش دهند. انجام فعالیت بدنی در بهبود سلامتی، نقش موثری دارد (۲۱). مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، مکان هایی هستند که مراقبت، حمایت و فرصت هایی را برای شرکت در فعالیت های مختلف فراهم می کنند. این مراکز، خدماتی را ارائه می دهند که از سالمندی فعل و سالم حمایت می کنند (۲۲). در این مطالعه، افزایش توان بدنی و تقویت عضلات یکی از مزیت های شرکت کننده در مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان گزارش شد. در این راسته، نتایج مطالعه هنود و همکاران نیز حاکی از بهبود قابل توجهی در قدرت بدنی، چابکی، تعادل و سرعت راه رفتن سالمندان در طی شرکت در فعالیت های بدنی روزانه در مراکز بود (۲۳). با توجه به ضعف عضلانی و تحلیل توان در دوران سالمندی، توجه به نقش فعالیت فیزیکی و انجام ورزش های هدفمند و متناسب با وضعیت فرد در سلامت، برنامه ریزی در جهت ساختارمند

ناهید طاهریان و همکاران

همکاری دیگر نهادهای مرتبط، سرویس‌های حمل و نقل عمومی از منزل به این مراکز را با قیمت ارزان و با صرفه برای سالمدان مهیا نمایند. چرا که حضور در این مراکز می‌تواند سبب افزایش سلامت و کیفیت زندگی سالمدان شده و عملاً نوعی سرمایه گذاری بلندمدت بوده که می‌تواند منجر به کاهش بار هزینه‌های مراقبتی و درمانی برای سالمدان جامعه گردد.

کمبود وقت برای حضور در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، یکی دیگر از دغدغه‌های مهم سالمدان برای شرکت منظم در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان بود. یکی از راهکارهای مهم برای حل این مسئله، اتخاذ رویکرد محله کامل است. با اجرای این رویکرد، هر محله، مرکز مراقبت روزانه مختص به خود را خواهد داشت و سالمدان می‌تواند علی رغم مشکلات پیش رو، با صرف کمترین وقت به آنجا مراجعه و از خدمات مورد نیاز بهره مند گردد. پیشنهاد می‌شود با توجه به مزیت‌های مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، شهرداری‌ها و سایر تصمیم‌گیران مرتبط، به تاسیس بیشتر این مراکز در بیشتر محله‌ها اقدام نمایند. رسانه‌های جمعی مانند تلویزیون نیز می‌توانند با پخش برنامه‌های مستند از فعالیت‌ها، مزیت‌های حضور در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان و تجارب مثبت افراد شرکت کنند، حس نیاز به شرکت در این مراکز را در خانواده‌ها و سالمدان ایجاد نموده و تلاش نمایند که سالمدان، شرکت در این مراکز را جزئی از اولویت‌های اصلی روزانه خود قرار داده و وقت و زمان کافی را برای دریافت خدمات این مراکز اختصاص دهند.

یافته‌های مطالعه حاضر نشان داد که سالمدان مجرد منافع درک شده بیشتری برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، نسبت به افراد متاهل قائل بودند. این نتیجه، هم‌استتا با سایر مطالعات انجام شده در این زمینه بود. به عنوان مثال، نتایج مطالعه اورلانا و همکاران نشان داد که افراد شرکت کننده در مراکز مراقبت روزانه، عمدتاً زنانی تنها، بیوه، مطلقه یا مجرد بودند^(۷). سالمدان دوره‌ای از زندگی است که انسان را با چالش‌های ویژه و متفاوت روبرو می‌کند. یکی از مشکلات جدی، تجرد در دوران سالمدنی است که در پی آن، فرزند و همسری در زندگی سالمدن وجود ندارد، بنابراین، تجرد می‌تواند عامل مهمی در تنها شدن فرد باشد. اگر چه، احساس تنها یی در همه گروه‌های سنی ایجاد می‌شود، اما شیوع آن در سالمدان

بزرگسالان وجود دارد. یکی از موانع مهم برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، کاهش کیفیت خدمات ارائه شده در این مراکز در طول دوران همه گیری کووید-۱۹ به دلیل ضرورت انجام برخی اقدامات محدود کننده برای کاهش انتقال عفونت، بیان شد. این یافته، نتایج پژوهش Zhou و Fu همخوانی داشت. نتایج مطالعه آنان نشان داد که امکانات نامتناسب و ناهمانگ، از جمله مشکلات موجود در عملکرد مراکز مراقبت روزانه است. بنابراین، هر گونه نقص در ارایه این خدمات می‌تواند عاملی برای عدم رضایت افراد و عدم استفاده مجدد از این خدمات باشد^(۲۶).

متاسفانه، همه گیری کووید-۱۹ سبب کاهش انجام برخی از فعالیت‌ها و برنامه‌ها در مراکز روزانه مراقبت بزرگسالان شد و حتی میزان مراجعات منظم سالمدان به این مراکز را تحت تاثیر خود قرار داد. با توجه به تجارب و درس آموخته های مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان در دوران همه گیری کووید-۱۹، این مراکز باستی برنامه‌ها و راهبردهایی در مواجهه با بحران‌های مشابه بهداشت عمومی داشته باشد تا بتوانند در هنگام بحران، به ارائه مناسب خدمات به سالمدان ادامه دهند.

دسترسی، یکی از مؤلفه‌های کلیدی مؤثر بر استفاده از خدمات و امکانات موجود در جامعه است. دسترسی به مراکز و اماکن، نیاز به جایه‌جایی را اجتناب‌ناپذیر می‌سازد. در این رابطه، زیرساخت‌های حمل و نقل، به عنوان عاملی مهم در سهولت جایه‌جایی و دسترسی، اهمیت ویژه‌ای می‌یابد. از مهم ترین چالش‌های سالمدان، در مطالعه حاضر، مشکلات حمل و نقل از منزل تا مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان، ذکر شد. در همین راستا، نتایج برخی از پژوهش‌های انجام شده، با نتیجه مطالعه حاضر همخوانی داشت. به عنوان مثال، در مطالعه ویلیام و همکاران که با هدف ارزیابی موانع استفاده از مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان انجام شد، مشارکت کنندگان اذعان داشتند که مساله حمل و نقل، بر حضور آنها در برنامه تاثیر می‌گذارد^(۲۷). همچنین، سازمانگانی و همکاران در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که افراد شرکت کننده در مطالعه، حمل و نقل را عامل مهمی در استفاده از خدمات روزانه مراقبت بزرگسالان می‌دانستند^(۲۸). نبود امکانات حمل و نقل، می‌تواند تبدیل به مساله‌ای شود که عوارض ناشی از آن باعث نارضایتی سالمدان و به تبع آن عدم دسترسی به خدمات مراکز شود. پیشنهاد می‌شود که تصمیم‌گیران در سازمان بهزیستی با

از محدودیت‌های این مطالعه همه گیری کووید-۱۹ در دوران انجام مطالعه بود. این امر بر حضور منظم سالمندان در مراکز و برخی از نتایج این مطالعه تاثیر می‌گذاشت. محدودیت دیگر مطالعه حاضر این بود که نمونه‌ها تنها از مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان از تهران انتخاب شدند، پیشنهاد می‌شود که مطالعه مشابه در سایر مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان در دیگر شهرها نیز انجام شود.

نتیجه گیری

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که از دیدگاه سالمندان، شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان دارای منافع زیادی است. لازم است این منافع مورد توجه مسئولین و تصمیم‌گیران سازمان بهزیستی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دیگر نهادهای مرتبط قرار گیرد تا نسبت به راه اندازی و حمایت بیشتر از این مراکز اقدام نمایند. ضمناً رسانه‌های جمعی می‌توانند مزیت‌های حضور در این مراکز را برای خانواده و سالمندان بازگو نموده تا سبب افزایش مطالبه گری و تشویق سالمندان برای شرکت منظم در این مراکز و استفاده از نتایج مثبت آنها شوند.

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که سالمندان معقد بودند که برخی موانع برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان وجود دارد. در این خصوص، لازم است مسئولین مراکز با ارزیابی دوره‌ای، به شناخت و گزارش موانع به تصمیم‌گیران مرتبط پرداخته تا آنها بتوانند برنامه‌ها و راهکارهایی برای رفع آن موانع اتخاذ نمایند. افزایش تعهد مسئولین و تصمیم‌گیران به رفع معضلات و مشکلات مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان و حل موانع حضور سالمندان در این مراکز خواهد توانست در درازمدت به بهبود کیفیت خدمات ارائه شده و در نتیجه افزایش سلامت جسمانی، اجتماعی و روانشناختی سالمندان منجر گردد.

سپاسگزاری

بدینوسیله از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی ایران و از همراهی و همکاری مدیرت و کارکنان مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان شهر تهران (قادسک، آرمان شایان و یاس) و تمامی شرکت کنندگان سالمند، تشکر و قدردانی می‌نماییم.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندهای این مقاله تعارض منافع ندارد.

تنها، بیشتر است. احساس تنهایی، مشکل پیچیده‌ای است که رفاه روانی- اجتماعی را تحت الشاعع قرار می‌دهد و عواقب جدی برای سالمندان دارد. همچنین، نیازهای مراقبتی می‌تواند باعث بروز فشار روحی و جسمی بیشتر فرد شود. در نتیجه نیاز به مراقبت مداوم توسط یک مراقب وجود دارد تا فرد سالمند بتواند نیازهای خود برآورده سازد. لذا، می‌توان منافع بیشتر شرکت در این مراکز در افراد مجرد را به مساله تنهایی آنان و نیاز بیشتر به این خدمات نسبت داد.

نتایج این مطالعه نشان داد که سالمندان شاغل، موانع درک شده بیشتری برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، نسبت به افراد غیر شاغل داشتند. طبق مطالعات انجام شده، از بین عوامل اجتماعی، اقتصادی و فردی، عوامل اقتصادی قوی ترین رابطه را با رضایت مندی سالمندان از زندگی دارند. به عبارت دیگر، صعود یا نزول وضعیت اقتصادی سالمندان بیش از سایر عوامل با کاهش یا افزایش رضایت مندی آنها از زندگی همبستگی دارد (۳۹). بنابراین، یک سالمند باید فارغ از دغدغه‌های مختلف اقتصادی و با برخورداری از امنیت مالی، از دوران پیری خود لذت ببرد. متأسفانه در کشورهایی که ثبات اقتصادی وجود ندارد و نابسامانی های اجتماعی- اقتصادی فراوان است، بسیاری از سالمندان همچنان در دوران بازنیستگی کار می‌کنند و مجبور به رفع نیازهای مادی و خانواده خود هستند. همین مساله، منجر به ادامه فعالیت های اقتصادی در این دوران شده و فرد موانع بیشتری برای استفاده از خدماتی نظیر مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان دارد. در این راستا، عباسیان و همکاران در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که مشارکت کنندگان عواملی چون سن، جنس، شغل و درآمد را به عنوان عوامل موثر بر حضور خود، در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان بیان کردند (۱).

وجود سیستم‌هایی جهت حمایت مالی از سالمندان دارای شرایط اقتصادی نامطلوب مانند زنان سالمند بیوه، سالمندان دارای بیماری‌های مزمن یا افرادی که حقوق بازنیستگی ندارند، افزایش مستمری سالمندی بر اساس نرخ تورم سالیانه و تحت پوشش بیمه قرار دادن خدمات ارائه شده در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان می‌تواند تا حد زیادی این مانع را برطرف نماید. لازم است تصمیم‌گیران و مسئولین ذی ربط، پرداختن به این مهم را در دستور کار خویش قرار دهند.

References

1. Abbasian M, Nakhodaeezah M, Namjoo S, Khalili Z, Jahangiry L, Fadayevatan R, et al. Reasons for nursing home placement of older women in Tabriz, Iran: A content analysis. 2019. <https://doi.org/10.32598/SIJA.13.4.406>
2. Kanasi E, Ayilavarapu S, Jones J. The aging population: demographics and the biology of aging. *Periodontology*. 2000. 2016;72(1):13-8. <https://doi.org/10.1111/prd.12126>
3. Fathi E. The phenomenon of population aging in Iran. *Ijoss Iranian Journal of Official Statistics Studies*. 2020;30(2):387-413.
4. Mirzaie M, Darabi S. Population aging in Iran and rising health care costs. *Iranian Journal of Ageing*. 2017;12(2):156-69. <https://doi.org/10.21859/sija-1202156>
5. Chalise HN. Aging: basic concept. *Am J Biomed Sci & Res*. 2019;1(1):8-10. <https://doi.org/10.34297/AJBSR.2019.01.000503>
6. Shaarbafchi Zadeh N, Akbari F, Khalili Khouzani P, Niaraees Zavare AS. Comparative study of elderly care services among Iran, United States of America, and Sweden. *Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences*. 2020;25(5):123-40. <https://doi.org/10.52547/sjku.25.5.123>
7. Aseyedali M, Sadeghi Mahalli N, Norouzi Tabrizi K. A review on adult daycare centers in the world. 2019. <https://doi.org/10.32598/SIJA.13.4.518>
8. Orellana K, Manthorpe J, Tinker A. Day centres for older people: a systematically conducted scoping review of literature about their benefits, purposes and how they are perceived. *Ageing & Society*. 2020;40(1):73-104. <https://doi.org/10.1017/S0144686X18000843>
9. HASHEMNH,ASADIBS.DAYCARECENTER FOR QUALITATIVE IMPROVEMENT OF ELDERLY LIFE. 2009.
10. Mobaraki H, Kamali M, Farhodi F. The effect of empowerment programs on geriatric depression in daily rehabilitation Farzanegan center of khorramabad city. *Modern Rehabilitation*. 2013;6(4).
11. Rashedi V. Social support for the elderly: Comparison between home and nursing home. 2013. <https://doi.org/10.29252/jnkums.5.2.351>
12. 12. Ota S, Goto H, Fujita R, Haruta M, Noda Y, Tamakoshi K. Application of pole walking to day service centers for use by community-dwelling frail elderly people. *International Journal of Gerontology*. 2014;8(1):6-11. <https://doi.org/10.1016/j.ijge.2013.03.010>
13. Nazari S, Afshar PF, Sadeghmoghadam L, Shabestari AN, Farhadi A. Developing the perceived social support scale for older adults: A mixed-method study. *the elderly*. 2020;8:9. <https://doi.org/10.3934/publichealth.2020007>
14. Yamada T, Demura S. Continuous participation in a day-care prevention service improves the mobility of the community-dwelling elderly. *International Journal of Health*. 2014;2(2):45. <https://doi.org/10.14419/ijh.v2i2.3214>
15. Gallagher C. The Socrates Café: Community Philosophy as an empowering tool in a day care centre for older people. *Irish Journal of Applied Social Studies*. 2016;16(2):5.
16. Naruse T, Hatsushi M, Tsuchiya-Ito R, Kobayashi M, Kato J. Experiences of Disabled Older Adults in Urban Area Adult Day Care Centers: A Multisite Case Study. *Gerontology and Geriatric Medicine*. 2023;9:23337214231156304. <https://doi.org/10.1177/23337214231156304>
17. Ching-Teng Y. Effect of board game activities on cognitive function improvement among older adults in adult day care centers. *Social Work in Health Care*. 2019;58(9):825-38. <https://doi.org/10.1080/00981389.2019.1656143>
18. Naruse T, Tuckett AG, Matsumoto H, Yamamoto-Mitani N, editors. Measurement development for Japanese clients' experiences during adult day care service use (The J-AdaCa Tool). *Healthcare*; 2020: MDPI. <https://doi.org/10.3390/healthcare8040363>
19. Duncan L, Bowla J, Tanis R. Evaluating the Effectiveness of Adult Day Care on Alleviating Caregiver Stress/Burden. *Florida Public Health Review*. 2019;13(1):2.
20. Ghorbani M, Salehabadi R, Mahdavifar N, Rad M. Factors related to nurses' attitudes toward the elderly care: The predictive roles of altruism, moral intelligence, life satisfaction and general health. *Iranian Journal of Ageing*. 2021;16(2):248-59. <https://doi.org/10.32598/sija.16.2.2767.1>
21. Ahmadi M, Noudehi M, Esmaeli M, Sadrollahi A. Comparing the quality of life between active and non-active elderly women with an emphasis on physical activity. *Iranian*

- Journal of Ageing. 2017;12(3):262-75.
<https://doi.org/10.21859/sija.12.3.262>
22. Larsson Ranada Å, Österholm J. Promoting active and healthy ageing at day centers for older people. *Activities, Adaptation & Aging.* 2022;46(3):236-50. <https://doi.org/10.1080/01924788.2022.2028050>
23. HenwoodT, WoodingA, DeSouzaD. Center-based exercise delivery: feasibility of a staff-delivered program and the benefits for low-functioning older adults accessing respite day care. *Activities, Adaptation & Aging.* 2013;37(3):224-38. <https://doi.org/10.1080/01924788.2013.816832>
24. Sadeghmoghadam L, Foroughan M, Mohammadi Shahboulaghi F, Ahmadi F, Nazari S, Farhadi A, et al. The lived experiences of aging in older adults: A phenomenological study. *Iranian Journal of Ageing.* 2020;14(4):478-93.
25. Dehkordi SM, Pourhadi S, Sum S, Ahmadi Z. Barriers to Remarriage in Older Women in Iran: A Qualitative Study. Salmand: *Iranian Journal of Ageing.* 2022;17(3).
26. Zhou Y, Fu J. Review of Studies on Day-Care Centers for the Elderly in Community. *Open Journal of Social Sciences.* 2019;7(12):322-34. <https://doi.org/10.4236/jss.2019.712024>
27. Ares W, Hart M, Huang D, Karian L, Michael M, Ottis A, et al. Assessing barriers to utilization of adult day care centres in a rural county. *Public health projects,* 2008-present. 2010.
28. Sadarangani TR, Murali KP. Service use, participation, experiences, and outcomes among older adult immigrants in American adult day service centers: An integrative review of the literature. *Research in gerontological nursing.* 2018;11(6):317-28. <https://doi.org/10.3928/19404921-20180629-01>
29. Lashkarboloki F, Aryaei M, Djazayery A, Eftekhar-Ardebily H, Minaei M. Association of demographic, socio-economic features and some health problems with nutritional status in elderly. *Iranian Journal of Nutrition Sciences & Food Technology.* 2015;9(4):27-34.